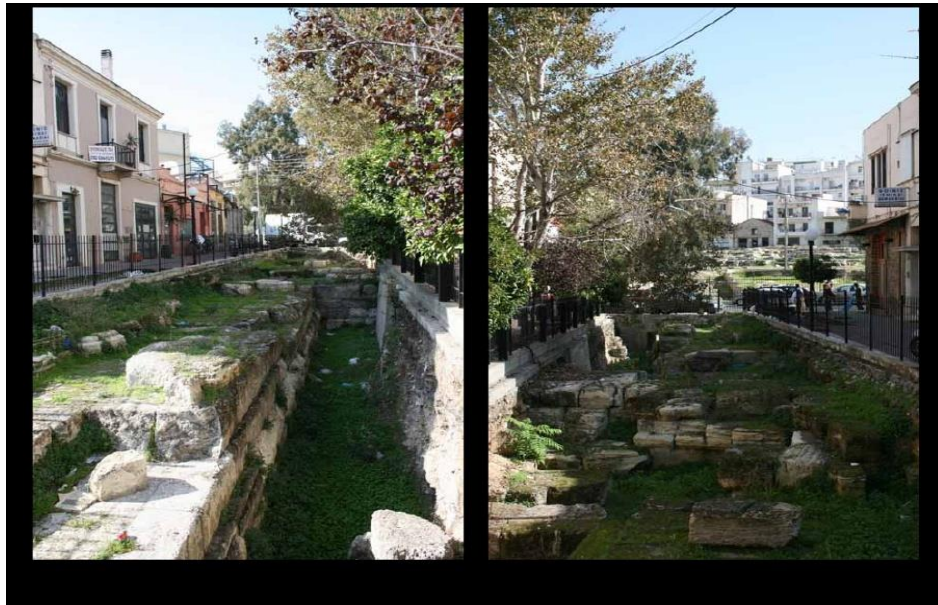

Τα τείχη του Πειραιά

Τμήμα της οχύρωσης όπως σώζεται σήμερα στην οδό Κόδρου.

Πρώτα σχέδια για οχύρωση του Πειραιά

- Η πρώτη οχύρωση του Πειραιά ιδρύθηκε από τον Θεμιστοκλή. Η κατασκευή των τειχών ξεκίνησε το 493 π.Χ. στην περιοχή των Αστικών Πυλών. Το Θεμιστόκλειο τείχος είχε περίπου μήκος 11 χλμ., προστάτευε τα τρία λιμάνια, αλλά άφηνε έξω την ακτή της Πειραιϊκής.

Η πρώτη οχύρωση στις μέρες μας

Η Ηετιώνεια πύλη μία από τις πύλες των τειχών όπως σώζεται σήμερα επί της οδού Κανάρη και της ακτής Ηετιώνειας κοντά στην πύλη Ε2 του σημερινού λιμένα.

Στις μέρες μας τα τείχη σώζονται σε λίγα σημεία. Συγκεκριμένα τα τείχη σώζονται στη Μαρίνα της Ζέας, η Ηετιώνεια πύλη όπως φαίνεται στη φωτογραφία, ακόμα σώζονται τμήματα της οχύρωσης Στην οδό 34^{ου} Συντάγματος και στην οδό Ομηρίδου Σκυλίτση.

Σωζόμενο μέρος του Θεμιστόκλειου τείχους επί της οδού Ομηρίδου Σκυλίτση.

Οι Αστικές πύλες όπως σώζονται σήμερα επί της οδού 34^{ου} Συντάγματος.

Τμήματα της οχύρωσης όπως σώζεται στη Μαρίνα Ζέας.

Τα Μακρά Τείχη και ποιοι τα κατασκεύασαν

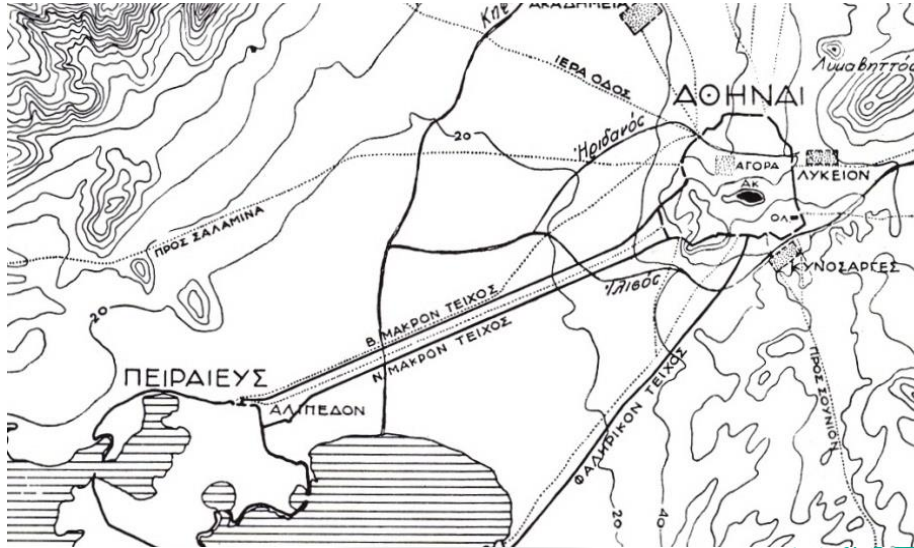

Τμήμα των Μακρών Τειχών όπως σώζεται σήμερα

- Στα μέσα του 5ου αιώνα πρώτα με τον Κίμωνα και στη συνέχεια με τον Περικλή ξεκίνησε η κατασκευή των μακρών τειχών. Τα τείχη αυτά ένωναν τα τείχη του Πειραιά με αυτά των Αθηνών έτσι ώστε σε περίπτωση πολιορκίας οι δύο πόλεις να μπορούν να επικοινωνούν και να μην αποκόπτονται η μία από την άλλη. Τα τείχη αρχικά σχεδιάστηκαν να είναι τρία το βόρειο, το διαμέσου (νότιο) και το φαληρικό. Το τρίτο για στρατηγικούς λόγους δεν ολοκληρώθηκε ποτέ. Τα τείχη σχημάτιζαν έναν δρόμο πλάτους 184 μέτρων και μήκους 7 χιλιομέτρων και ύψους 9-10 μέτρων.

Πρώτη καταστροφή των τειχών

- Μετά την ήττα στους Αιγός Ποταμούς και τον αποκλεισμό της Αθήνας και του Πειραιά οι Αθηναίοι αναγκάστηκαν να παραδοθούν στους εχθρούς τους με τους όρους που τους υποβλήθηκαν. Ένας από αυτούς τους όρους ήταν η καταστροφή των Μακρών τειχών, των τειχών της Αθήνας και των τειχών του Πειραιά όρος ο οποίος εκπληρώθηκε το 404 π.Χ.

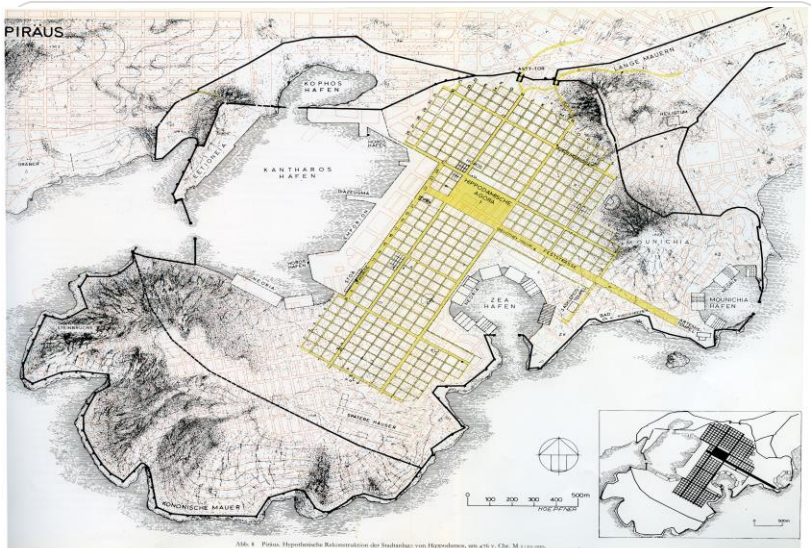
Ο Κόνων και η δεύτερη οχύρωση

- Το 394 π.Χ. ο Κόνων αποφάσισε να ανακατασκευάσει τα τείχη. Τα τείχη του Κόνωνα χτίστηκαν πάνω στο Θεμιστόκλειο τείχος με μία διαφορά. Το Κονώνειο τείχος σε αντίθεση με το Θεμιστόκλειο οχυρώνει και την ακτή της Πειραιϊκής.

Η Τελική καταστροφή των τειχών.

- Τα τείχη διατηρούνταν ακόμη στις αρχές του 1ου αιώνα π.Χ. Όμως κατά τη διάρκεια του Πρώτου Μιθριδατικού Πολέμου, στην Πολιορκία της Αθήνας και του Πειραιά (87-86 π.Χ.) ο Ρωμαίος στρατηγός Σύλλας κατέστρεψε την Αθήνα, τον Πειραιά και τα τείχη των δύο πόλεων.

Το Κονώνειο τείχος σήμερα.

- Στις μέρες μας το Κονώνειο τείχος σώζεται στην Πειραιϊκή ακτή και μπορεί να διακριθεί όπου σώζεται και το Θεμιστόκλειο τείχος καθώς χτίστηκε σε μεγάλο βαθμό πάνω του.

Τμήμα του Κονώνειου τείχους όπως σώζεται
σήμερα στη Σχολή Ναυτικών Δοκίμων

Τμήμα του Κονώνειου τείχους όπως σώζεται στην
ακτή της Πειραικής

Σωζόμενο τμήμα του Κονώνειου τείχους στη Σχολή Ναυτικών Δοκίμων. Στο τμήμα αυτό μπορούν να διακριθούν τόσο το εξωτερικό του τείχους (πέτρες) όσο και το εσωτερικό (χώμα, χαλίκια και πέτρες).

Τα υλικά των τειχών

- Το Θεμιστόκλειο τείχος είχε 2,5-5 μέτρα πλάτος και είχε ύψος περίπου 8 μέτρα. Η βάση του ήταν λίθινη και το υπόλοιπο ήταν κατασκευασμένο από μεγάλους πλίνθους. Σε αντίθεση με το πρώτο τείχος το Κονώνειο τείχος, όπως φαίνεται και στην εικόνα φτιάχτηκε από πέτρες στο εξωτερικό του μέρος και από ένα μίγμα χώματος, χαλικιών και πετρών στο εσωτερικό του.

Οι πύργοι των Τειχών.

- Στο Θεμιστόκλειο τείχος ανά 45-100 μέτρα βρίσκονταν κυκλικοί αμυντικοί πύργοι διαμέτρου 10 μέτρων κατά μήκος όλης της οχυρωματικής γραμμής. Στο Κονώνειο τείχος το μόνο που αλλάζει είναι το σχήμα των πύργων γίνεται ορθογώνιο 4x6 μέτρων και προστίθενται επάλξεις. Ακόμα και στα Μακρά Τείχη ανά περίπου 50 μέτρα υπήρχαν πύργοι για τον ίδιο λόγο με αυτούς του Πειραιά.

Δύο πύργοι όπως σώζονται σήμερα στη Ηετιόνεια πύλη.

Γιώργος Ποτηρόπουλος
Στέλιος Σταράκης
Θάνος Τζιβελέκας

Ανδρέας Προκόπης
Σταύρος Συριανός
Νίκος Τσαγκάρης